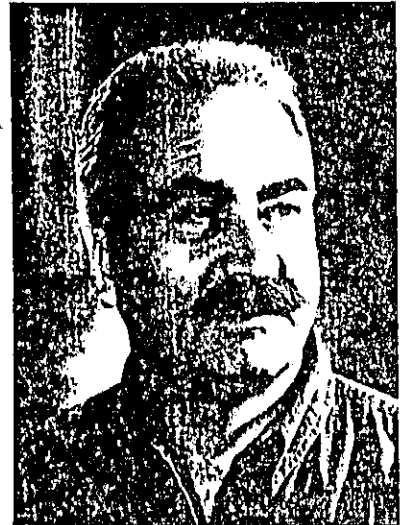

گفتگو

گفتگو با هادی مرزبان

کارگردان نمایش آمیز قلمدون

■ محسن فاضلی

□ آقای مرزبان چطور شد بعد از چند سال دوری از تئاتر مجدداً به صحنه بازگشتید؟

■ من از تئاتر دور نبودم. تئاتر خانه من است. بعد از سال ۷۳ بین کارم یک وقفه افتاده که کوتاه‌ای از جانب من نبود. بعد از آنکه نمایش تنبور نواز را در سالن اصلی تئاتر شهر اجرا کردیم. نمایشنامه آمیز قلمدون نوشته اکبر رادی را برای تصویرب به مرکز هنرهای نمایشی ارائه کردیم. اما به لحاظ مسائل مالی نتوانستیم با متولیان وقت به توافق برسیم. که مجدداً یکی دیگر از منتهای رادی را پیشنهاد کردم. و آن را رد کردند و یکی از آرزوهایم کار کردن آن نمایش است و خوشبختانه با نسیمی که در فرهنگ و هنر در حال ورزیدن است امیدوارم که این نمایش را در آینده نزدیک به روی صحنه ببریم.

اما درباره اینکه چرا در این چند سال کار نکردم می‌خواستم از این حربه استفاده کنم. که متولیان بفهمند ما هم حق زندگی و حیات داریم و با کار نکردن اعتراض خودمان را به گوش آنها برسانیم. شما نگاه کنید و ببینید که در این ده سال قیمت خیار و شلغم چقدر بالا رفته است. سوال می‌کنم آیا بچه‌های تئاتر از شلغم کمتر هستند؟ و حالاکه هنرمند تئاتری چون عاشق کارش است نیابستی از آن سوءاستفاده کنیم. من بدلیل عدم توافق با متولیان سابق مرکز هنرهای نمایشی ناچار شدم نمایش آمیز قلمدون را ضیبط تلویزیونی کنم. و حدود چهار ماه پیش مجدداً آن را به مرکز برای تصویرب و اجرا ارائه کردم که البته تا مقداری از نظر مالی با ما همکاری کردند.

□ انگیزه شما از انتخاب منتهای اکبر رادی چیست و چه جاذبه‌هایی دارد؟

■ آقای رادی استاد فن نمایشنامه‌نویسی است و به تمام

آنهايي هستند که در سخت‌ترین شرایط صحنه را فراموش نکردند. و فریب زرق و برق سینما را نخوردند. اخیراً زرمه‌هایی از سوی برخی از مسئولین رد پایین مرکز هنرهای نمایشی بگوش می‌رسد مبنی بر اینکه تئاتر بایستی به گیشه خودش متکی شود. که این حرف خیلی خطرناک است و تئاتر ما را به سوی یک تئاتر تجاری می‌کشانند و با این مشکل مواجه خواهیم شد که برای جلب تماشاگر محتوا را کنار بگذاریم و به مسائل سهل و آسان بپردازیم و انگار که کرکره‌های این گونه تئاتر در حال بالا کشیده شدن است. این آقایان می‌توانند به لاله‌زار اکتفا کنند و به سالنهای شناخته‌شده کاری نداشته باشند. ما یک فرهنگ اسلامی و ادبیات کهن داریم قصص قرآن، حافظ و سعدی، مولوی و بزرگان دیگر که آثارشان قابل دراماتیزه شدن است. بایستی خیلی عمیق به این مسئله توجه شود.

□ چه نظری درباره حذف شورای ممیزی دارید؟
■ یکی از بهترین حرکات صورت گرفته تا بحال است ولی بشرطی که جایگاه تئاتر حرفه‌ای، تجربی، دانشجویی و مکان اجراها مشخص گردد و من خیلی امیدوارم.
□ اگر روزی بگویند هادی مرزبان حق ندارد کار تئاتر بکنند چکار می‌کنید؟

■ ترا به خدا این حرف را نزنید. من تمام زندگیم در تئاتر خلاصه شده است و با تئاتر نفس می‌کشم. نه هرگز فکر نمی‌کنم این حرف را بزنند. [هادی مرزبان می‌خندد و کمی بفکر فرو می‌رود].
□ از اینکه در این گفتگوی صمیمانه شرکت کردید ممنونم. ■ من هم از شما و مجله خوب سینما تئاتر متشکرم.

نورشته‌هایش از لحاظ شخصیت‌پردازی و بافت دراماتیکی اشراف کاملی دارد. و در طول این سه دهه این موضوع را ثابت کرده است و هرگز برخلاف عده‌ای از نویسندگان که گوشه‌گیری را برگزیدند او دست از نوشتن برنداشت. دوستی گفت که در دانشگاه‌های فرانسه در پاریس منتهای رادی را ترجمه و اجرا می‌کنند. به جرأت می‌گویم که کارهای رادی از حد یک درام معمولی فراتر رفته است و جهانی شده. اکنون بعد از پانزده سال از اجرای نمایشنامه اکبر رادی [پلکان] باور کنید هنوز با آدمهای نمایش زندگی می‌کنم. گاهی وقتها من با بلبل پلکان نشست و برخاست می‌کنم و در تنهایی با او هم صحبت می‌شوم و جای می‌خورم. گاهی دوستان به شوخی می‌گویند مرزبان متخصص کارهای رادی شده است. اکبر رادی استاد مسلم فن است. و خوشبختانه تاکنون هیچ‌گونه اختلافی نداشتیم و خیلی هم تفاهم داریم.

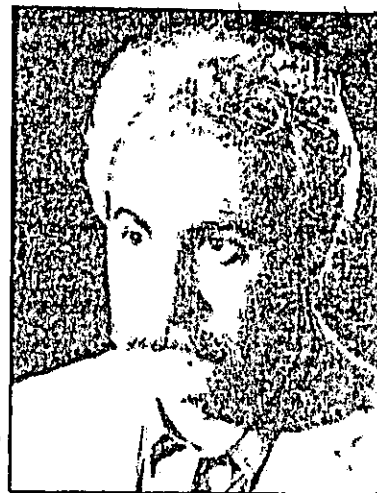
□ در خصوص گرایش تئاتریها به تلویزیون و کارهای سطحی لطفاً توضیحی بدهید، و آیا شما به تئاتر کشور خوشبینانه نگاه می‌کنید؟

■ ما می‌توانیم صددرصد خوش‌بین باشیم، صددرصد هم خیر. ولی دولت باید قبول کند که به تئاتر سوبسید بپردازد. همانطور که برای نان و گندم و سایر نیازهای مردم سوبسید می‌دهد.

تعدادی از تئاتر به عنوان سکری پرتاب به سوی سینما استفاده کردند و دغدغه تئاتر نداشتند. و اگر حرفی از تئاتر می‌زنند فقط در حد یک شعار است. چنانچه می‌توانند پایه‌های تئاتر را مستحکم‌تر کنند. و اگر آنهايي که می‌خواهند به تئاتر بیایند فقط قصدشان منت نهادن است. می‌خواهم با صراحت اعلام کنم که: هفتاد سال سیاه تیانند. تئاتر نیازی به وجودشان ندارد. چراکه تئاتر ابر هنر است و اگر کسانی که با خلوص نیت بیایند قدمشان روی چشم. من خاطره تلخی را برایتان بگویم. چند سال پیش به یکی از همان بازیگران سابق خودم زنگ زد و گفتم فلانی می‌خواهم از تو دعوت کنم که یک نمایشنامه را کار کنیم. می‌دانید در جوابم چه گفت، بایستی شش ماه قبل از من نوبت بگیری و این حرفش مدت‌ها مرا آزار می‌داد. هنرمندان راستین تئاتر که من می‌گویم: (عشق بازان تئاتر) بقول معروف: باید جمله جان شوی تا لایق جانان شوی

گپی کوتاه با ایرج راد، بازیگر نمایش آمیز قلمدون بکارگردانی هادی مرزبان و نوشته اکبر رادی

می‌کنم که دارد گامهای برداشته می‌شود در جهت اینکه زمینه‌های اجرای کارهای حرفه‌ای و تجربی و آماتور کجاست؟ اگر تمامی اینها مشخص شود به نظرم تمام مشکلات بعدی حل خواهد شد و دیگر این وضعیت که دوپست کارگردان بخواهند یک مرتبه کار کنند پیش نخواهد آمد و مشخص خواهد شد که چه کسی حرفه‌ای است یا تجربی و آماتور. و به هر گروه به اندازه توانایی‌هایشان امکانات داده و توجه شود.

این حرکت مرکز هنرهای نمایشی ناشی از تصمیم‌گیری مدیریت سابق است و عجولانه و احساسی نیست؟

من گمان می‌کنم که در این دو ماه اخیر و با چریاتی که از نزدیک شاهدش بودم بخصوص اینکه اخیراً در این موارد و زمینه‌های کارهای کارشناسی صورت می‌گیرد که بسیار امیدوارکننده است یعنی همانطور بدون مطالعه این قضایا شکل نخواهد گرفت و امیدوارم بزودی با یک بررسی اولیه و ادامه کار برای رسیدن به اهداف لازم و تئاتر مستمر و پیدا کردن جایگاههای مختلف تئاتر این مشکلات حل شود. تمام راهکارها در حال بررسی است اما چه مدت زمان به ثمر خواهد رسید این را دقیقاً اطلاع ندارم.

و نگاهش به زندگی احساس مسئولیت می‌کند. خیلی‌ها هستند که بدلیل پاکی و صداقتی که در کارشان دارند از خیلی از خواسته‌ها و امیالشان می‌گذرند و یا اصلاً به آنها نمی‌رسند و در سن کهولت هم در می‌یابند که به جاهای که بایستی رسیده باشند نرسیده‌اند و آیا این پاداش زحمات آنان است؟ و این مسئله مطرح می‌شود که می‌توانستند زندگی خود را دگرگون کنند. و به یک زندگی مرفه‌تری برسند به غیر از این وضعیت که حالا دارند. و حتی اگر دوباره به آن دوران بازگردند همان مسیر قبلی را ادامه خواهند داد. و مسئله مهم و جوهرة نمایش حول و حوش همین موضوع می‌چرخد.

در خصوص تصمیم‌گیری اخیر مرکز هنرهای نمایشی و حذف شورای ممیزی چه نظری دارید...؟

من بسیار بسیار امیدوار هستم. با این ترکیبی که الان وجود دارد، و نگاه خالصانه‌ای که می‌بینم به نتایج ارزنده دست خواهیم یافت. اما همانطور که اشاره کردید اگر همه گروه‌ها بخواهند کار کنند و تفکیکی صورت نگیرد که زمینه‌های کار حرفه‌ای، دانشجویی، تجربی مشخص نشود و با هم ادغام شود یک نوع مرج و مرج خواهد شد که آن سرش ناپیدا است. اما آنچه مرا امیدوارم می‌کند و احساس

آقای ایرج راد چطور شد که بعد از مدتها دوری از تئاتر دوباره به صحنه بازگشتید؟

عرض کنم که خیلی وقفه طولانی نبود. شاید به نوعی در زمینه بازیگری حق با شما باشد. اما به عنوان کارگردان اینطور نیست. ضمن اینکه از مقوله تئاتر به دور نبودم. به هر حال به نوعی در ارتباط با تئاتر همیشه در حال فعالیت هستم چه در جشنواره‌ها به عنوان داور و یا برگزاری سینار و جلسات که مربوط به تئاتر می‌شود، سعی کردم حضور مستمر داشته باشم. اما به عنوان بازیگر بدلیل شناخت از نویسنده و کارگردان نمایش، تاکنون در سه نمایشنامه اکبر رادی بازی داشته‌ام. اولی قبل از انقلاب نمایش اول بکارگردانی علی نصیریان، دومی (لبخند باشکوه آقای گیل) بکارگردانی هوشنگ حسامی و اکنون نیز در نمایش آمیز قلمدون بکارگردانی هادی مرزبان حضور دارم و اشراف کاملی نیز به کارهای اکبر رادی دارم.

توضیح بفرمایید؟

نقش شخصیتی که در این نمایش دارم حدوداً از لحاظ سنی سی سال با من فاصله سنی دارد. و شخصیت یک آدم بازنشسته‌ای است که نسبت به تمام باورها و خواسته‌هایش

اطلاعیه پذیرش هنرجو هنرکده سینما تئاتر

رشته بازیگری آزمون ورودی دارد.

با استعانت از درگاه ایزد منان، هنرکده سینما تئاتر با مجوز رسمی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اعطاء گواهینامه با برخوردار از اساتید مجرب، جهت ترم زمستانی خود ثبت نام بعمل می‌آورد.

علاقتمندان با در دست داشتن دو قطعه عکس و فتوکپی شناسنامه به آدرس ذیل مراجعه فرمایند.

تهران - سه راه طالقانی - اول خواجه نصیر طوسی - پلاک ۳۳۲ - تلفن تماس: ۷۵۳۹۷۱۲

- کارگردانی
- بازیگری سینما و تئاتر
- نمایشنامه‌نویسی
- تصویربرداری و مونتاژ
- فیلمنامه‌نویسی
- کرم و ماسک